

## آشنایی با بیماری تب برفکی



\* استقرار کلیه وسایل نقلیه در محوطه خارج از دامداری حتی ماشین های اکیپ های دامپزشکی، تلقیح مصنوعی، مدیران و کارکنان دامداری و جلوگیری از ورود آن ها به محوطه دامداری.  
\* ضد عفونی کردن ماشین های حمل شیر و علوفه در هنگام ورود و خروج از دامداری با استفاده از حوضچه های ضد عفونی و دستگاه های سمپاش با مواد ضد عفونی کننده مناسب و با میزان قابل قبول.

\* استفاده از لباس کار، چکمه و ... مخصوص کارکنان دامداری، هنگام ورود افراد به دامداری و به حداقل رساندن بازدیدهای غیر ضروری (جلوگیری از ورود افراد غیر مسئول به محوطه دامداری).

\* تخلیه کود دامداری در محلی که باعث ایجاد مشکل و مزاحمت برای سایرین نشود و امحاء بهداشتی تلفات احتمالی، فضولات و هرگونه وسایل آلوده یک بار مصرف از طریق سوزاندن یا دفن بهداشتی.

\* دوش گرفتن کلیه افراد اعم از پرسنل دامپزشکی، مامور تلقیح مصنوعی و ... قبل از ورود به محوطه دامداری. (در صورت فراهم نبودن امکان تعویض لباس ها)

\* اطلاع رسانی هرچه سریع تر به واحدهای دامپزشکی هنگام بروز بیماری در دامداری ( علائم آب ریزش از دهان، لنگش و زخم دهان، پستان و بین سم ها).

\* استفاده از ضد عفونی مناسب در آب آشامیدنی دامداری و آب مورد استفاده در شیردوشی.  
\* ضد عفونی جراحات های بیماری.

جهت کسب اطلاعات بیشتر : شماره تلفن ۱۵۱۲ کد ارتباطی

دامپزشکی در سراسر کشور تماس حاصل فرمائید.

[www.isfahan.ivo.ir](http://www.isfahan.ivo.ir)



### درمان:

درمان خاصی برای این بیماری وجود ندارد ولی جهت کمک به بهبود شرایط بدن دام درمان های زیر توصیه می شود:

- \* تجویز ویتامین و داروهای تقویت کننده
- \* شستشوی جایگاه و دستگاه ها با سود سوزآور ۲ درصد
- \* استفاده از آنتی بیوتیک در صورت بروز عفونت های ثانویه

### رعایت معیارهای امنیت زیستی و اقدامات بهداشتی و قرنطینه ای

\* مهم ترین و اساسی ترین روش پیشگیری و کنترل بیماری تب برفکی به کارگیری اقدامات بهداشتی و قرنطینه ای است به نحوی که از ورود ویروس به یک گله و یا جمعیت جلوگیری نماید.

\* جلوگیری از ورود هر نوع دام جدید به داخل دامداری به ویژه دام های خریداری شده از میادین دام و فاقد سابقه بهداشتی دقیق و کامل، در مواقع بروز همه گیری بیماری.

\* خرید دام های دارای شناسنامه بهداشتی و حمل و نقل آن ها صرفاً با مجوزهای قرنطینه ای و از محل های مطمئن و مورد تایید دامپزشکی در موقعی که وضعیت بیماری عادی می باشد.

## وضعیت بیماری در ایران

بیماری تب برفکی یکی از بیماری های مهم و بومی در صنعت دامداری ایران است. این بیماری از بدو تاسیس تشکیلات دامپزشکی در ایران شناخته شده است. در حال حاضر سه تیپ A و O و Asia1 عمده ترین ویروس های مولد تب برفکی هستند که دو مورد اول از نظر آنتی ژن بسیار تغییر پذیر می باشند و بطور متوسط هر سه تا پنج سال شاهد حضور سویه های جدید بیماری هستیم که کارایی واکسن های قبلی را کاهش می دهند.

## روش های گسترش و انتقال بیماری

بیماری تب برفکی فوق العاده مسری بوده و تعداد کمی از ذرات عفونی می تواند در دام ها، آلودگی ایجاد کند. منبع اصلی انتقال ویروس تب برفکی حیوانات آلوده بوده و این بیماری معمولاً توسط جابجایی حیوانات آلوده منتشر می شود. انسان به عنوان یکی از ناقلین بیماری می باشد ولی حتی اگر جابجایی حیوانات و انسان نیز کنترل گردد، این بیماری می تواند به وسیله باد نیز منتشر شود. انتقال ویروس تب برفکی در یک گله واکسینه نشده معمولاً سریع اتفاق می افتد. شیر، اسپرم و سایر ترشحات بدن حیوانات آلوده ممکن است از چهار روز پیش از شروع نشانه های قابل مشاهده در حیوان، حاوی ویروس باشند. انتشار ویروس حدود یک روز قبل از شروع نشانه های قابل مشاهده آغاز می شود و چندین روز ادامه می یابد. بنابراین میزان بالای ویروس در ترشحات و شیر دام ها از نظر بیماری زائی اهمیت داشته و در شدت بروز بیماری حائز اهمیت است.

تلقیح مصنوعی با اسپرم های آلوده و تماس با لباس های آلوده، وسایل کار دامپزشکی و نظایر آن همگی می توانند در انتقال بیماری نقش داشته باشند. بیش از ۵۰ درصد نشخوارکنندگان در تماس با ویروس زنده تب برفکی می توانند ویروس را منتقل نمایند. حتی نشخوارکنندگان واکسینه شده در صورت تماس با ویروس زنده به عنوان حامل ویروس، ممکن است در انتقال بیماری نقش داشته باشند. به علاوه جابجایی ویروس تب برفکی در روی زمین تا ۶۰ کیلومتر گزارش شده است.

## علائم بیماری:

علائم بیماری در گاو و گوسفند شامل: آبریزش از دهان، خمودگی، بی اشتها و لنگش بوده که این علائم ناشی از وجود تاول های دردناک در بافت پوششی لب ها، زبان، لثه ها، سوراخ های بینی، پوزه، بین انگشتان و پستان ها می باشد. در گوساله ها و بره ها به واسطه حساسیت بالای آن ها نسبت به دام بالغ، هنگام بروز بیماری، به دلیل ابتلای آن ها به فرم قلبی بیماری (میوکاردیت) با تلفات بالاتری مواجه هستیم. علائم بیماری و زخم ها، در گوسفند و بز مشابه گاو، اما ملایم تر است و به خصوص در گوسفند و بز لنگش از عمده ترین علائم این بیماری می باشد.



## روش های مبارزه با بیماری تب برفکی

- \* در کشورهای آلوده به بیماری از طریق واکسیناسیون و رعایت موازین امنیت زیستی.
- \* در کشورهای پاک از طریق رعایت ضوابط قرنطینه ای، معدوم سازی و حفظ موازین امنیت زیستی.

## واکسیناسیون

در کشورهایی مانند ایران که تب برفکی در آنها بومی است برای پیشگیری از بیماری در کنار رعایت اصول بهداشتی و امنیت زیستی انجام واکسیناسیون منظم لازم است.

واکسیناسیون در مواقع عادی هر ۴ ماه یک بار و در مواقع بروز همه گیری بیماری بسته به شرایط، توسط سازمان دامپزشکی کشور اعلام می شود.

## تشخیص بیماری:

تشخیص بیماری تب برفکی براساس تاریخچه، علائم قابل مشاهده و تست های آزمایشگاهی امکان پذیر می باشد.

موارد زیر در تشخیص بیماری باید رعایت شوند:

\* گزارش سریع بیماری

\* نمونه برداری از دام های آلوده، قبل از انجام اقدامات درمانی

\* نگهداری صحیح نمونه ها

\* تسریع در ارسال نمونه به آزمایشگاه

**مهم ترین روش کنترل بیماری رعایت امنیت زیستی در دامداری ها می باشد**